

PODZEMNE VODE V ALUVIALNIH VODONOSNIKIH V SEPTEMBRU 2006

Groundwater reserves in alluvial aquifers in September 2006

Urša Gale

V septembru so v aluvialnih vodonosnikih prevladovale običajne in nizke vodne zaloge. Običajno vodno stanje je bilo izmerjeno na pretežnem številu merskih postaj vodonosnikov ob Muri, Dravi, Krki in Kamniški Bistrici. Na pretežnem območju Kranjskega, Sorškega in Apaškega polja ter vodonosniku Vipavske doline je bilo v septembru ekstremno nizko vodno stanje. V vodonosniku Vrbanskega platoja so septembra že peti mesec zapored izmerili ekstremno visoke vodne zaloge.

Na območju aluvialnih vodonosnikov je padlo manj padavin, kot je značilno za september. Največ, okrog dve tretjini običajnih vrednosti, so izmerili v Ljubljanski kotlini. Najmanj padavin je bilo zabeleženih v Vipavsko Soški dolini, kjer je padlo le nekaj več kot petino povprečnih vrednosti. Obilnejše padavine so bile izmerjene v padavinskem dogodku med 15. in 19. v mesecu. Zaradi majhnih količin padavin so bili septembra tudi vodostaji rek pod povprečjem. V času med 15. in 18. v mesecu so se zaradi obilnejšega deževja višine rek povzpele nad običajne vrednosti, nato pa so do konca meseca upadle pod povprečno raven.

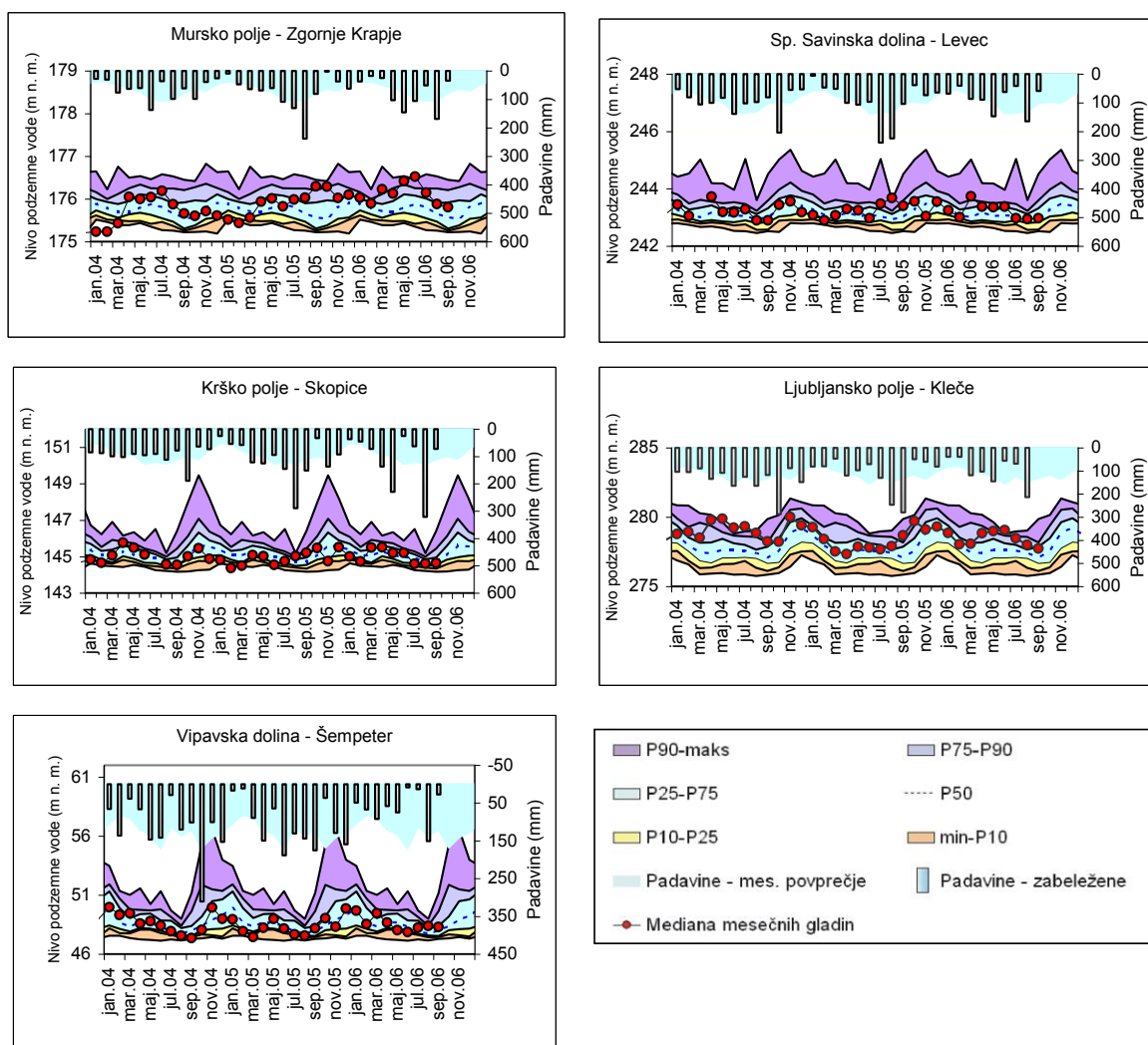
Zaradi majhnih količin padlih padavin in nizkih višin rek so septembra v aluvialnih vodonosnikih prevladovali upadi podzemne vode. Največje znižanje je bilo zabeleženo na postaji v Šentjakobu na Šentjernejskem polju in je znašalo 27% maksimalne amplitude nihanja na postaji, kar je 87 centimetrov vodnega stolpca. Dvigi podzemne vode so bili septembra zabeleženi malokrat. Na nekaterih merskih mestih so bila zvišanja gladin posledica kratkotrajnega deževja iz sredine meseca, na drugih pa nadaljevanja porasta od avgustovskih padavin. Kljub temu dvigi niso presegli nekaj odstotkov vrednosti relativnih dvigov. Največje zvišanje, 12 centimetrov ali 5% maksimalne amplitude nihanja na postaji, je bilo izmerjeno v Dornavi na Ptujskem polju.

Kmetijska suša ni nujno povezana s hidrološko sušo podzemnih voda, saj hidrološka suša v Vipavski dolini očitno ni vplivala na pridelek buč (slika 1).

Slika 1. Opazovalka globine do podzemne vode ga. Julijana Tribušon na postaji v Orehovljah – Vipavska dolina in njen letošnji pridelek buč (Foto: N. Trišič)

Figure 1. Groundwater level observer Mrs. Julijana Tribušon on measuring station Orehovlje – Vipava valley and her this year pumpkin produce (Photo: N. Trišič)

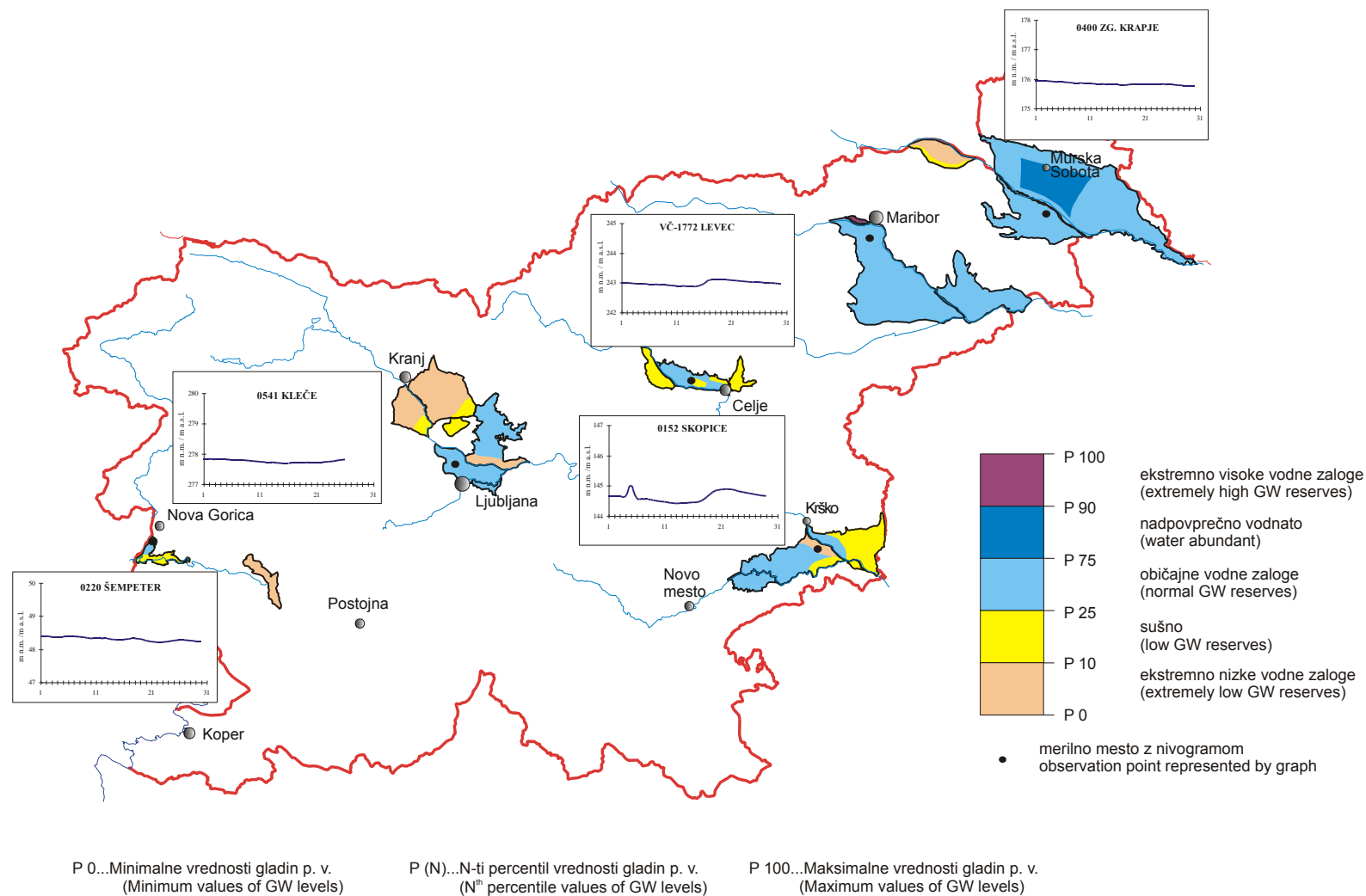
Slika 2. Mediana mesečnih gladin podzemnih voda (m.n.v.) v letih 2004, 2005 in 2006 – rdeči krogi, v primerjavi z značilnimi percentilnimi vrednostmi gladin primerjalnega obdobja 1990-2001
 Figure 2. Monthly medians of groundwater level (m a.s.l.) in years 2004, 2005 and 2006 – red circles, in relation to percentie values for comparative period 1990-2001.

Stanje vodnih zalog je bilo septembra v primerjavi s stanjem v istem mesecu pred enim letom manj ugodno. Pred enim letom je bilo na vseh postajah vodonosnikov Celjske kotline zabeleženo ekstremno visoko vodno stanje. Takšno stanje je prevladovalo tudi v Krško Brežiški kotlini, na Vrbanškem platoju in na delih Apaškega, Ptujskega in Ljubljanskega polja. Na ostalih predelih aluvialnih vodonosnikov je pred enim letom prevladovalo običajno stanje zalog podzemne vode.

V septembru so prevladovala zmanjšanja zalog podzemne vode, saj so na večini kontrolnih merskih mest izmerili znižanje gladin.

SUMMARY

Normal and low groundwater reserves predominated in September. Extremely low groundwater levels were prevailing in aquifers of Apaško polje, Kranjsko polje, Sorško polje and in Vipava valley aquifer. Groundwater levels were mostly decreasing due to lack of precipitation.

Slika 3. Stanje vodnih zalog in nihanje gladin podzemne vode v mesecu septembru 2006 v največjih slovenskih aluvialnih vodonosnikih (obdelali: U. Gale, P. Gajser, V. Savič)
 Figure 3. Groundwater reserves and groundwater level oscillations in important alluvial aquifers of Slovenia in September 2006 (U. Gale, P. Gajser, V. Savič)